

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 10. srpnja 2023.
(OR. en)

11545/1/23
REV 1

COPEN 244
DROIPEN 99
ENV 817
RELEX 852
JAI 976

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	7. srpnja 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 419 final
Predmet:	Preporuka za ODLUKU VIJEĆA o ovlašćivanju Europske komisije da u ime Europske unije sudjeluje u pregovorima o Konvenciji Vijeća Europe kojom se ukida i zamjenjuje Konvencija o zaštiti okoliša putem kaznenog prava iz 1998. (ETS br. 172), kao i nacrt izvješća s objašnjenjima

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 419 final.

Priloženo: COM(2023) 419 final

Bruxelles, 7.7.2023.
COM(2023) 419 final

Preporuka za

ODLUKU VIJEĆA

o ovlašćivanju Europske komisije da u ime Europske unije sudjeluje u pregovorima o Konvenciji Vijeća Europe kojom se ukida i zamjenjuje Konvencija o zaštiti okoliša putem kaznenog prava iz 1998. (ETS br. 172), kao i nacrt izvješća s objašnjenjima

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

- **Razlozi i ciljevi prijedloga**

Kaznena djela protiv okoliša i znatna šteta nanosena okolišu i zdravlju ljudi sve su veći problem za EU i cijeli svijet. Prema najnovijim dostupnim procjenama¹ godišnja šteta uzrokovana kaznenim djelima protiv okoliša iznosi između 91 i 258 milijardi američkih dolara. Zbog toga su kaznena djela protiv okoliša četvrta najveća kriminalna aktivnost na svijetu nakon trgovine drogom, trgovine ljudima i krivotvorenja. Godišnja stopa rasta kreće se od 5 do 7 %. Kaznena djela poput nezakonitog krčenja šuma, onečišćenja vode, zraka i tla, trgovine tvarima koje oštećuju ozonski sloj, krivolova i drugih kaznenih djela znatno štete biološkoj raznolikosti, štete ljudskom zdravlju i uništavaju cijele ekosustave. Nastala šteta i degradacija koje su često povezane s organiziranim kriminalom na transnacionalnoj razini imaju globalni učinak koji zahtijeva odlučno djelovanje, snažnu međunarodnu suradnju utemeljenu na zajedničkom razumijevanju kategorija kaznenih djela protiv okoliša, sankcije i prekograničnu suradnju.

- **Direktiva Europske unije o zaštiti okoliša putem kaznenog prava**

EU se u posljednjim desetljećima snažnije zalagao za reguliranje ponašanja koje šteti okolišu. Danas su u više od 250 zakonodavnih instrumenata EU-a, uglavnom direktiva, utvrđeni standardi i ograničenja za različite sektore zaštite okoliša. Kako bi se dodatno poboljšala zaštita okoliša, Direktivom 2008/99/EZ o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (dalje u tekstu „Direktiva o zaštiti okoliša putem kaznenog prava”)² obvezuje se države članice EU-a da kriminaliziraju najozbiljnije povrede sektorskog prava u području okoliša. Direktivom se, među ostalim, predviđa zajednički skup EU-ovih kategorija kaznenih djela protiv okoliša i zahtijevaju učinkovite, odvraćajuće i proporcionalne sankcije za fizičke i pravne osobe. Konvencija Vijeća Europe o zaštiti okoliša putem kaznenog prava iz 1998. nadahnula je i znatno utjecala na Direktivu o zaštiti okoliša putem kaznenog prava Vijeća Europe³.

Komisija je ocijenila učinkovitost Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i objavila rezultate u listopadu 2020.⁴ Na temelju tih rezultata Komisija je odlučila poboljšati pravni okvir za borbu protiv kaznenih djela protiv okoliša te je 15. prosinca 2021. donijela Prijedlog nove direktive EU-a o zaštiti okoliša putem kaznenog prava⁵. U Prijedlogu se razrađuju definicije kategorija kaznenih djela protiv okoliša te se u njegov opseg dodaju nove definicije kako bi se osiguralo da su teška kaznena djela počinjena namjerno ili zbog krajnje nepažnje na odgovarajući način kažnjena. Uvode se najniže maksimalne razine sankcija za fizičke i

¹ Prema Interpolu i Programu Ujedinjenih naroda za okoliš, kaznena djela protiv okoliša četvrta su najveća kriminalna aktivnost na svijetu, koja raste između 5 % i 7 % godišnje. Procjena brzog odgovora UNEP-a i INTERPOL-a: The Rise of Environmental Crime (Procjena brzog odgovora: porast kaznenih djela protiv okoliša), lipanj 2016.

² Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava; *SL L 328*,

³ Vijeće Europe, Konvencija o zaštiti okoliša putem kaznenog prava, ETS br. 172, 4. studenoga 1998.; <https://www.ecolex.org/details/treaty/convention-on-the-protection-of-the-environment-through-criminal-law-tre-001292/>

⁴ Radni dokument službi Komisije, Evaluacija Direktive 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (Direktiva o zaštiti okoliša putem kaznenog prava), SWD(2020) 259 final od 28. listopada 2020. (dio I., dio II, sažetak).

⁵ Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni Direktive 2008/99/EZ, COM(2021) 851 final 2021/0422 (COD).

pravne osobe kojima se uzima u obzir i financijska sposobnost korporacija, otegotne okolnosti i dodatne sankcije/mjere za poticanje djelotvornog i odvraćajućeg sankcioniranja. Usmjeren je na olakšavanje prekogranične suradnje i sadržava niz odredaba za jačanje lanca izvršavanja zakonodavstva, uključujući obveze država članica da dostavljaju statističke podatke o kaznenim postupcima u području okoliša. Prijedlog sadržava i odredbe o pravima i ulozima zainteresirane javnosti i boraca za zaštitu okoliša.

U prosincu 2022. države članice EU-a u Vijeću Europske unije postigle su dogovor o općem pristupu. Europski parlament donio je svoje stajalište u ožujku 2023.⁶ Pregovori s Europskim parlamentom započeli su u svibnju 2023. s ciljem postizanja političkog dogovora do kraja 2023.

- **Konvencija Vijeća Europe o kaznenim djelima protiv okoliša**

Usporedno s tekućim radom Europske unije na novoj Direktivi o zaštiti okoliša putem kaznenog prava, Vijeće Europe odlučilo je zamijeniti svoju Konvenciju o zaštiti okoliša putem kaznenog prava iz 1998.⁷ (dalje u tekstu „Konvencija iz 1998.“). Konvencija iz 1998. pionirsko je zakonodavstvo i prvi međunarodni instrument koji sadržava definicije najtežih kaznenih djela protiv okoliša počinjenih namjerno ili iz nemara, odredbe o nadležnosti, sankcijama, mjerama oduzimanja, ponovnoj uspostavi prvobitnog stanja okoliša, korporativnoj odgovornosti, suradnji između stranaka Konvencije i međunarodnoj suradnji, pravima skupina, zaklada ili udruženja čiji je cilj zaštita okoliša da sudjeluju u kaznenim postupcima u skladu s nacionalnim pravom te pravima skupina koje definiraju kaznena djela i zahtijevaju učinkovite i odvraćajuće sankcije. Niz tih odredbi omogućio je fleksibilnost za stranke, a zahtijevao je samo pismo namjere za prenošenje odredbe koje se u svakom trenutku može uputiti glavnom tajniku Vijeća Europe. Međutim, Konvencija nikad nije stupila na snagu jer nije postignut potreban minimalni broj ratifikacija ili pristupanja.

Pod nadležnošću Odbora ministara Vijeća Europe i Europskog odbora za probleme povezane s kriminalom (CDPC) 23. studenoga 2022. osnovan je novi Odbor stručnjaka za zaštitu okoliša putem kaznenog prava (PC-ENV) kojemu su povjereni službeni pregovori o novoj Konvenciji Vijeća Europe o zaštiti okoliša putem kaznenog prava, kojom se zamjenjuje Konvencija iz 1998., na temelju opisa posla koji je donio PC-ENV⁸. U novoj Konvenciji uzet će se u obzir i studija izvedivosti⁹ iz 2022. u kojoj je naglašena primjerenost nove Konvencije u tom području.

Kad je riječ o primjerenosti nove Konvencije, zaključeno je da

djelotvornost borbe protiv kaznenih djela protiv okoliša, u svim njezinim aspektima, a posebno prekograničnim, ovisi i, među ostalim, o učinkovitoj međunarodnoj suradnji među državama. Takva je suradnja važna kako bi se osiguralo da relevantna nacionalna tijela uključena u sprečavanje kaznenih djela protiv okoliša i borbu protiv njih govore istim jezikom. Novi pravni instrument bio bi prilika za utvrđivanje zajedničkih pravila za takvu pojačanu međunarodnu suradnju na temelju postojećih međunarodnih instrumenata Vijeća Europe. (...) Zbog velikog broja njezinih država članica (47 zemalja) uključujući i izvan Europe, njegov je utjecaj takav da instrumenti koje razvija mogu imati znatnu važnost preko

⁶ www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2023-0087_EN.html

⁷ Konvencija o zaštiti okoliša putem kaznenog prava, ETS br. 172, donesena 4. studenoga 1998.

⁸ CM(2022)148-add2-final, 23. studenoga 2022.

⁹ Studija izvedivosti o zaštiti okoliša putem kaznenog prava, CDPC(2021)9-Fin

granica, u skladu s prekograničnom prirodom ekološkog problema koji treba riješiti. Donošenje nove konvencije u tom području, uz njezinu izrazito simboličnu dimenziju na međunarodnoj sceni, usporedno s drugim (regionalnim) inicijativama, moglo bi imati posredni učinak na nacionalnoj razini i nadahnuti druge međunarodne instrumente.

U pogledu odnosa s Europskom unijom Vijeće Europe u svojoj je studiji izvedivosti zaključilo da će „s obzirom na aktivnosti koje provodi Europska unija u području kaznenih djela protiv okoliša, a posebno (...) rad na prijedlogu nove direktive EU-a, biti ključno održavati redovite kontakte između dviju organizacija i koordinirati njihov rad, koliko je to moguće, kako bi se izbjegle proturječnosti između rada Europske unije s jedne strane, na paneuropskoj razini, i Vijeća Europe s druge strane. To bi trebalo olakšati redovitim razmjenama među različitim skupinama stručnjaka, odborima i tajništvima dviju organizacija.

Prvi sastanak za pregovore o tekstu nacрта Konvencije održat će se na sastanku Vijeća od 16. do 18. listopada 2023.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Predviđeno područje primjene nove Konvencije o kaznenim djelima protiv okoliša u velikoj je mjeri obuhvaćeno pravom Unije, posebno Direktivom o zaštiti okoliša putem kaznenog prava koja je trenutačno na snazi i Komisijinim Prijedlogom nove Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava¹⁰. Njihovi ciljevi i sadržaj u velikoj se mjeri preklapaju s predviđenom novom Konvencijom Vijeća Europe o kaznenim djelima protiv okoliša¹¹. Oba su dokumenta potaknuta i inspirirana sve većom potporom i globalnim zanimanjem za zaštitu našeg okoliša.

Zbog toga je potrebno da Unija u pregovorima bude u mogućnosti doprinijeti tim ciljevima izbjegavajući bilo kakve nepodudarnosti u pogledu pravnih definicija, terminologije i obveza definiranih u Konvenciji i novoj Direktivi o zaštiti okoliša putem kaznenog prava. Važno je da Unija tijekom pregovora u Vijeću Europe uzme u obzir napredak i razvoj u vezi s predloženom novom Direktivom o zaštiti okoliša putem kaznenog prava te da ostane u bliskom kontaktu s odgovornom radnom skupinom Vijeća EU-a.

Uspješan ishod pregovora trebao bi rezultirati dosljednim odredbama o kategorijama kaznenih djela protiv okoliša, uključujući opis kaznenih djela, sankcije, jačanje lanca provedbe, priznavanje uloge građana i civilnog društva, postupovne i istražne alate država članica EU-a i država članica Vijeća Europe koje ratificiraju novu Konvenciju i na temelju toga olakšati transnacionalnu suradnju.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

U trećem dijelu glave V. Ugovora o funkcioniranju Europske unije Europskoj uniji dodjeljuju se nadležnosti u području slobode, sigurnosti i pravde. Osim Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava, Europska unija donijela je sveobuhvatan skup pravnih instrumenata, među ostalim i za borbu protiv kaznenih djela protiv okoliša. Sljedeći pravni instrumenti ili prijedlozi dio su ovog pravnog okvira:

¹⁰ Vidjeti bilješku 4.

¹¹ Detaljnije vidjeti odjeljak 2. – Pravna osnova

- Direktiva (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima¹²
- Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede¹³
- Prijedlog Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o povratu i oduzimanju imovine¹⁴
- Uredba (EU) 2018/1727 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o Agenciji Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust) te zamjeni i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2002/187/PUP¹⁵
- Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP¹⁶
- Direktiva 2012/29/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP¹⁷
- Uredba Vijeća EU-a o nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu (NNN) (EZ) br. 1005/2008¹⁸, koja se trenutačno revidira¹⁹.

Osim toga, sveobuhvatno pravo Unije u području okoliša na snazi je ili trenutačno u postupku revizije, a obuhvaćeno je horizontalnim instrumentom²⁰, tj. novom Direktivom o zaštiti okoliša putem kaznenog prava. Pravo Unije u području okoliša i Direktiva o zaštiti okoliša putem kaznenog prava preklapaju se u mjeri u kojoj definicija kaznenog djela u skladu s Direktivom o zaštiti okoliša putem kaznenog prava podrazumijeva nezakonito postupanje, tj. kršenje obveza kako su definirane u pravu Unije u području okoliša. Nadalje, nekaznene

¹² SL L 284, 12.11.2018., str. 22.–30.

¹³ SL L 305, 26.11.2019., str. 17.–56.

¹⁴ COM(2022) 245 final

¹⁵ SL L 295, 21.11.2018., str. 138.

¹⁶ SL L 135, 24.5.2016., str. 53.–114.

¹⁷ SL L 315, 14.11.2012.

¹⁸ SL L 286, 29.10.2008., str. 1.–32.

¹⁹ Komisijin Prijedlog Uredbe Vijeća i Europskog parlamenta o izmjeni uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 i o izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 1967/2006, (EZ) br. 1005/2008 i Uredbe (EU) br. 2016/1139 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu kontrole ribarstva; COM(2018) 368 final.

²⁰ Primjeri takvih instrumenata: Uredba (EU) br. 1257/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o recikliranju brodova i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1013/2006 i Direktive 2009/16/EZ (SL L 330, 10.12.2013., str. 1.) Uredba (EZ) br. 1005/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (SL L 286, 31.10.2009., str. 1.–30.; u tijeku su pregovori i uskoro se očekuje nova uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj; Uredba (EU) br. 517/2014 o fluoriranim stakleničkim plinovima i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 842/2006 (SL L 150, 20.5.2014., str. 195.–230.; u tijeku su pregovori i uskoro se očekuje nova uredba o fluoriranim stakleničkim plinovima); Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.–849.); Uredba Vijeća (EZ) br. 338/97 od 9. prosinca 1996. o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine njima (SL L 61, 3.3.1997, str. 1.–69.); Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i o stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.); Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006., str. 1.–98.).

sankcije definirane u pravu Unije u području okoliša i kaznene sankcije zajedno čine integrirani sustav sankcija EU-a kojim se doprinosi učinkovitoj provedbi politika EU-a za zaštitu okoliša. Nekaznene i kaznene sankcije trebale bi se međusobno nadopunjavati i jačati primjenom postupnog i dosljednog pristupa kojim se predviđaju pravila sankcioniranja na razini EU-a prema usklađenim kriterijima i standardima.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Ova se preporuka podnosi Vijeću u skladu s člankom 218. stavcima 3. i 4. UFEU-a kako bi dobilo odobrenje za pregovore o reviziji Konvencije Vijeća Europe o kaznenim djelima protiv okoliša u ime Europske unije, za donošenje pregovaračkih smjernica i za imenovanje Komisije pregovaračem.

Člankom 3. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđa se da Unija ima isključivu nadležnost „za sklapanje međunarodnog sporazuma (...) u mjeri u kojoj bi njegovo sklapanje moglo utjecati na zajednička pravila ili izmijeniti njihov opseg”. Konkretno, Sud Europske unije pojasnio je da „utvrđenje postojanja takvog rizika [od utjecaja na pravila EU-a ili njihove izmjene međunarodnim obvezama] ne pretpostavlja potpuno podudaranje područja obuhvaćenog međunarodnim obvezama i područja obuhvaćenog pravnim pravilima Unije”, nego da „na opseg zajedničkih pravila Unije mogu utjecati ili ga mogu izmijeniti takve obveze također kada navedene ulaze u područje koje je već velikim dijelom obuhvaćeno takvim pravilima”²¹.

Analiza nadležnosti Unije mora uzeti u obzir područja obuhvaćena pravilima Unije i odredbama predviđenog sporazuma, njihov predvidivi budući razvoj te prirodu i sadržaj tih pravila i odredbi, kako bi se utvrdilo može li sporazum ugroziti ujednačenu i dosljednu primjenu pravila Unije i dobro funkcioniranje sustava koji se njima uspostavlja.

Prethodno navedeni pravni instrumenti EU-a, posebno Direktiva o zaštiti okoliša putem kaznenog prava u vezi sa zakonodavstvom na koje se u njoj upućuje, predstavljaju područje koje je u velikoj mjeri obuhvaćeno pravom Unije, i na čiji bi opseg nova Konvencija o kaznenim djelima protiv okoliša mogla utjecati ili ga izmijeniti i za koji zato Unija ima isključivu vanjsku nadležnost na temelju članka 3. stavka 2. UFEU-a, kako ga tumači Sud Europske unije.

Prvo, doći će do preklapanja između nove Konvencije i nove Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava. Nova Konvencija precizno bi odražavala strukturu i opseg nove Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava. Obje će sadržavati odredbe o svrsi i opsegu, terminologiji i definicijama, materijalnim kaznenim djelima, odgovornosti osoba i sankcijama, postupovnim pravima i suradnji, preventivnim mjerama i sudjelovanju civilnog društva.

Drugo, ako bi države članice postale stranke predviđene Konvencije, postojala bi opasnost od ugrožavanja ujednačene i dosljedne primjene zajedničkih pravila EU-a.

Na primjer, Unija mora osigurati da definicije kategorija kaznenih djela protiv okoliša u Konvenciji budu u najvećoj mogućoj mjeri usklađene s Direktivom o zaštiti okoliša putem kaznenog prava jer kazneno pravo država članica ne smije sadržavati proturječne definicije u pogledu određene kategorije kaznenih djela. Mora se osigurati i da pravna tehnika koja se upotrebljava za definiranje kaznenih djela protiv okoliša u Konvenciji nije u suprotnosti s tehnikom koja se upotrebljava u Direktivi o zaštiti okoliša putem kaznenog prava. Svaki novi

²¹ Predmet C-114/12, *Komisija protiv Vijeća*, ECLI: ECLI:EU:C:2014:2151, točke 69.–70.

pristup u Konvenciji za definiranje kaznenih djela drukčije nego u pravu EU-a mogao bi prejudicirati ili ograničiti daljnji razvoj prava EU-a u tom pogledu. Ako Direktiva o zaštiti okoliša putem kaznenog prava ne bi uključivala kategoriju kaznenog djela koja je definirana u Konvenciji, to svejedno može utjecati na pravo Unije. Na primjer, nezakonit ribolov i njegove sankcije uređeni su ribarstvenim politikama EU-a²². Stoga bi izmjena opsega kaznenih djela protiv okoliša ili definicija novih kaznenih djela mogla horizontalno utjecati na opseg zajedničkih pravila EU-a u predmetnom području.

Postoji i rizik da bi pojmovi upotrijebljeni u Konvenciji imali drukčije značenje, što bi utjecalo na primjenu sličnih pojmova u pravu EU-a. To se, na primjer, može odnositi na utvrđene standardne pravne pojmove kao što su pojmovi o pravnim osobama, odgovornosti pravnih osoba i kaznenoj nadležnosti.

S gledišta sustavnog tumačenja, odredbe o sankcijama i dodatnim sankcijama i mjerama u novoj Direktivi o zaštiti okoliša putem kaznenog prava nadopunjuju postojeće odredbe o sankcijama u pravu Unije u području okoliša. Stoga doprinose dosljednom sustavu sankcija EU-a u pogledu povreda zaštite okoliša. Odredbe o sankcijama u novoj Konvenciji i sustavu sankcija EU-a trebale bi biti kompatibilne kako se ne bi ometao daljnji razvoj.

Unija bi trebala osigurati i da pravila o suzbijanju i pravila o jačanju lanca kaznenog progona u Konvenciji nisu u suprotnosti sa sličnim obvezama iz Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava, što bi moglo ugroziti učinkovitost i provedbu pravila EU-a u tom pogledu.

Različiti zahtjevi iz Konvencije i Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava u pogledu prikupljanja statističkih podataka o kaznenim postupcima u području okoliša mogli bi otežati tehnički i administrativni tijek rada u EU-u i ugroziti učinkovitost relevantnih pravila Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava.

Minimalna postupovna pravila o pravima žrtava, pravima svjedoka i suradnika u pravosuđu te postupovnim pravima nevladinih organizacija i civilnog društva u kaznenim postupcima obuhvaćena su pravom EU-a koje odražava trenutno stanje konsenzusa država članica EU-a. Pravilima u konvencijama mogao bi se prejudicirati i otežati budući razvoj prava EU-a u tom pogledu.

Na temelju te analize zaključuje se da predviđena nova Konvencija može utjecati na opseg zajedničkih pravila EU-a ili ih izmijeniti.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Nije primjenjivo

- **Proporcionalnost**

Ova inicijativa ne prelazi ono što je potrebno za postizanje predmetnih ciljeva politike. Budući da je Unija već izvršavala unutarnju nadležnost u tom području donošenjem Direktive 2008/99/EZ o suzbijanju kaznenih djela protiv okoliša i svojeg Prijedloga nove Direktive kojom se zamjenjuje Direktiva 2008/99/EZ. Stoga bi u pregovorima trebalo zauzeti zajednički pristup EU-a kako bi se izbjegle razlike između predmetne Konvencije na razini Vijeća Europe i prava EU-a.

²² Vidjeti bilješke 18. i 19.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- *Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva

Nije primjenjivo

- Savjetovanja s dionicima

Nije primjenjivo

- Prikupljanje i primjena stručnog znanja

Komisija je u pripremi pregovora uzela u obzir mišljenja stručnjaka iz država članica iznesena u relevantnim radnim skupinama Vijeća.

- Procjena učinka

Nije primjenjivo

- Primjerenost i pojednostavnjenje propisa

Nije primjenjivo

- Primjerenost i pojednostavnjenje propisa

Nije primjenjivo

- Temeljna prava

Tijekom pregovora o reviziji Konvencije mora se uzeti u obzir niz temeljnih prava i sloboda sadržanih u Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), uključujući pravo na visoku razinu zaštite okoliša i poboljšavanje kvalitete okoliša (članak 37. Povelje), zaštitu osobnih podataka, slobodu izražavanja i informiranja, slobodu poduzetništva, pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje (članak 47. Povelje), pretpostavka nedužnosti i pravo na obranu (članak 48. Povelje), načela zakonitosti i razmjernosti kaznenih djela i kazni (članak 49. Povelje) te pravo da se ne bude dva puta suđen ili kažnjen za isto kazneno djelo (članak 50. Povelje – *ne bis in idem*). Budući da sudjelovanje u pregovorima u ime Europske unije ne bi smjelo ugroziti razinu zaštite temeljnih prava u Uniji, ovom se inicijativom predlaže postizanje visoke razine zaštite temeljnih prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema utjecaj na proračun EU-a.

Preporuka za

ODLUKU VIJEĆA

o ovlaštivanju Europske komisije da u ime Europske unije sudjeluje u pregovorima o Konvenciji Vijeća Europe kojom se ukida i zamjenjuje Konvencija o zaštiti okoliša putem kaznenog prava iz 1998. (ETS br. 172), kao i nacrt izvješća s objašnjenjima

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 218. stavke 3. i 4.,

uzimajući u obzir Preporuku Europske komisije,

budući da:

- (1) Odbor ministara Vijeća Europe 23. studenoga 2022. ovlastio je Odbor stručnjaka za zaštitu okoliša putem kaznenog prava da do 30. lipnja 2024. izradi nacrt nove Konvencije kojom bi se ukinula i zamijenila Konvencija o zaštiti okoliša putem kaznenog prava iz 1998. (ETS br. 172).
- (2) Predviđena Konvencija vjerojatno će sadržavati zajedničke odredbe o svrsi i opsegu, terminologiji i definicijama, materijalnim kaznenim djelima, odgovornim osobama i sankcijama, postupovnim pravima i suradnji, preventivnim mjerama i sudjelovanju civilnog društva. Sadržaj i opseg predviđene Konvencije odnose se na područje koje je u velikoj mjeri obuhvaćeno pravom Unije²³, te postoji opasnost da bi se novom Konvencijom moglo utjecati na njegov opseg ili ga izmijeniti, u skladu s člankom 3. stavkom 2. UFEU-a.
- (3) Unija bi stoga trebala sudjelovati u pregovorima o novoj Konvenciji Vijeća Europe o zaštiti okoliša putem kaznenog prava,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Komisiju se ovlašćuje da u ime Unije pregovara o novoj Konvenciji o zaštiti okoliša putem kaznenog prava kojom se zamjenjuje Konvencija Vijeća Europe o zaštiti okoliša putem kaznenog prava iz 1998.

Članak 2.

Pregovaračke smjernice utvrđene su u Prilogu.

Članak 3.

Pregovori se vode u dogovoru s [*ime posebnog odbora upisuje Vijeće*].

Članak 4.

²³ Posebno Direktivom 2008/99/EZ o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i Prijedlogom nove direktive koja bi je zamijenila, COM(2021) 851 final, 2021/0422 (COD).

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*